

Dosarul nr. 2ra-229/22 (2-13117509-01-2ra-22022022)

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, Judecător – S. Lazari

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, I. Secrieru, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mitru Olesea și Mitru Vadim,
prin intermediul avocatului Procopovici Augustin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mitru Olesea către BC
“Victoriabank” SA cu privire la declararea nulității contractului de credit și ipotecă,
repararea prejudiciului material și moral cauzat,

și acțiunea reconvențională depusă de BC “Victoriabank” SA către Mitru Olesea
cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Mitru Olesea, fiind menținută hotărârea din 09
decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2013, Mitru Olesea s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată,
ulterior concretizată (la 18 martie 2014) către BC “Victoriabank” SA prin care a
solicitat: declararea nulității absolute a contractului de credit bancar nr.1017 din 26
martie 2008; declararea nulității contractului de ipotecă nr.1002 din 26 martie 2008;
obligarea BC „Victoriabank” SA să-i restituie documentele ce atestă dreptul de
proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXXXX.01 și
XXXXXXXX, situate în mun. Chișinău, com. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 8;
încasarea din contul pârâtei BC „Victoriabank” SA a prejudiciului moral cauzat în
valoare de 200 000 lei; încasarea din contul pârâtei BC „Victoriabank” SA a
prejudiciului material în valoare de 36 170 lei, ce include: 15 000 lei pentru asistența
juridică, 20 000 lei transferate pârâtului pentru achitarea contractului de credit, 1 170
lei cheltuieli pentru efectuarea expertizei grafologice; compensarea taxei de stat în
sumă de 1185 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că BC „Victoriabank” SA inițial s-a adresat către reclamantă cu o cerere de chemare în judecată privind transmiterea silită a bunului gajat și evacuarea persoanelor. Prin hotărârea din 18 iulie 2012 a Judecătorei Ciocana, acțiunea depusă de BC „Victoriabank” SA privind transmiterea silită a bunului gajat și evacuarea persoanelor a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, hotărârea fiind menținută prin decizia din 23 octombrie 2012 a Curții de Apel Chișinău. Pe parcursul examinării cauzei, în baza raportului de expertiză grafologică nr.1268 din 14 iunie 2011, instanța nu a stabilit faptul semnării contractelor de credit și ipotecă din 26 martie 2008 de către Mitru Olesea, la fel nu a confirmat faptul primirii de la BC „Victoriabank” SA a sumelor bănești. Potrivit reclamantei, raportul de expertiză grafologică nr.1268 din 14 iunie 2011 confirmă faptul că semnăturile de pe contractele de credit bancar dar și pe contractul de ipotecă din 26 martie 2008 au fost efectuate de una și aceeași persoană, însă nu de către Mitru Olesea.

Reclamanta a invocat că nu a primit niciun credit de la BC „Victoriabank” SA, nu a smentat careva acte, fapt ce poate fi dedus din raportul de expertiză grafologică.

Potrivit reclamantei, contractul de credit nr.1017 din 26 martie 2008, încheiat între BC „Victoriabank” SA și Mitru Olesea, precum și contractul de ipotecă nr.1002, încheiat între aceleași părți la 26 martie 2008, sunt lovite de nulitate absolută, deoarece contravin normelor imperative ale legii, or lipsește condiția acordului de voință a reclamantei.

În acest sens, reclamanta a invocat prevederile art. 220 alin. (1) din Codul civil, potrivit cărora actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Reclamanta a menționat că i-a fost cauzat și un prejudiciu material, format din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 15 000 lei, 20 000 lei cu titlu de sume transferate pentru achitarea așa-numitului contract de credit, 1170 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertize grafologice. Totodată, Mitru Olesea a susținut că a avut de suferit o stare de stres și instabilitate psihologică, fiindu-i cauzat și un prejudiciu moral estimat de reclamantă la 200 000 lei.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat: declararea nulității absolute a contractului de credit bancar nr.1017 din 26 martie 2008; declararea nulității contractului de ipotecă nr.1002 din 26 martie 2008; obligarea BC „Victoriabank” SA să-i restituie documentele ce atestă dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXXXXX.01 și XXXXXXXX, situate în mun. Chișinău, com. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 8; încasarea din contul pârâtei BC „Victoriabank” SA a prejudiciului moral cauzat în valoare de 200 000 lei; încasarea din contul pârâtei BC „Victoriabank” SA a prejudiciului material în valoare de 36 170 lei, ce include: 15 000 lei pentru asistența juridică, 20 000 lei transferate pârâtei pentru achitarea contractului de credit, 1170 lei cheltuieli pentru efectuarea expertizei grafologice; compensarea taxei de stat în sumă de 1185 lei.

La 22 mai 2014, BC „Victoriabank” SA a depus în judecată acțiune reconvențională împotriva Oleasei Mitru, Mitru Vadim, intervenient accesoriu Dobuleac Viorica, prin care a solicitat încasarea din contul reclamațiilor a datoriilor aferente contractului de credit nr.1017 din 26 martie 2008 în sumă de 979 033 lei, a taxei de stat achitate în sumă de 29 371 lei.

În motivarea cererii reconvenționale, BC „Victoriabank” SA a indicat că în baza contractului de credit nr.1017 din 26 martie 2008, banca i-a acordat reclamantei Mitru Olesea un credit în sumă de 520 000 lei, cu termenul final de rambursare până la

data de 26 martie 2023. În vederea asigurării rambursării creditului acordat, a dobânzilor și altor plăți aferente, Mitru Olesea a grevat cu ipotecă în temeiul contractului de ipotecă nr.1002 din 26 martie 2008, autentificat notarial de notarul public Dobuleac Viorica, casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXXXXX.01 și terenul aferent construcției cu nr. cadastral XXXXXXXX, situate în mun. Chișinău, com. XXXXXXXX, s. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, 8, evaluate la suma de 538 000 lei.

Dat fiind faptul că Mitru Olesea nu a respectat prevederile contractuale de rambursare a creditului acordat și achitare a dobânzilor aferente conform graficului stabilit, banca a solicitat încasarea restanței acumulate la rambursarea creditului, care la 08 septembrie 2010 constituia suma de 46 438,18 lei (datorie la credit - 3300,49 lei (5 tranșe), datorie la dobândă 43 137,69 lei (5 tranșe).

La 23 septembrie 2010, BC „Victoriabank” SA a expediat în adresa debitorului Mitru Olesea preavizul nr.2626-B-10 din 23 septembrie 2010, recepționat la 28 septembrie 2010, potrivit căruia BC „Victoriabank” SA a cerut executarea înainte de termen a obligației garantate prin ipotecă, iar în caz de neachitare a datoriei restante, transmiterea bunului ipotecat în posesia BC „Victoriabank” SA pentru vânzarea acestuia în modul prevăzut de lege.

La 15 octombrie 2010, BC „Victoriabank” SA a înregistrat preavizul nr.2626-B-10 din 23 septembrie 2010 în Registrul bunurilor imobile în baza cererii nr. 0100/10/79435.

Deoarece Mitru Olesea în termenul indicat în preaviz nu a stins datoria restantă și nici nu a consimțit să transmită benevol bunul ipotecat, la 19 ianuarie 2011, BC „Victoriabank” SA a înaintat cerere privind transmiterea silită a bunului ipotecat în posesia BC „Victoriabank” SA.

Suplimentar, banca a subliniat că deoarece laboratorul CNEJ nu este acreditat, MOLDAC nu deține informații privind verificarea mijloacelor necesare de măsurare ale acestuia, BC „Victoriabank” SA nu acceptă rezultatele Rapoartelor de expertiză efectuate de CNEJ, potrivit cărora semnăturile litigioase din numele reclamantei Mitru Olesea nu au fost executate de însăși Mitru Olesea, dar de către o altă persoană cu imitarea unei semnături autentice ale persoanei. Potrivit BC „Victoriabank” SA, expertizele au fost efectuate fără a fi luate mostre de la Mitru Vadim, care a însoțit-o și care, având două buletine de identitate, manipula cu semnături diferite, deci nu este exclus faptul imitației semnăturii soției.

Prin încheierea din 27 aprilie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cauza a fost remisă la expertiză grafologică la Centrul Național Anticorupție.

Potrivit Raportului de expertiză nr. 3,4 din 23 martie 2016, semnătura la rubrica “suma a primit” din ordinul de eliberare a numerarului nr. 3 din 28 martie 2008 în sumă de 45000 lei probabil nu a fost executată de către Mitru Vadim și probabil nu a fost executată nici de către Mitru Olesea, expertul fiind în imposibilitate a se expune în formă categorică asupra semnăturilor, cu referire la semnăturile din rubrica “semnătura solicitantului”, “semnătura soț codebitor” nu se poate expune, asupra semnăturilor din numele reclamantei Mitru Olesea din documentele indicate la pct. 1B probabil au fost executate de către numitul Mitru Vadim prin scrierea numelui (f.d. 206-207, vol. II).

Prin hotărârea din 09 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea inițială a fost respinsă, acțiunea reconvențională a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Mitru Olesea și Mitru Vadim în beneficiul BC „Victoriabank”

SA datoria aferentă contractului de credit nr.1017 din 26 martie 2008 în sumă de 979033 lei, taxa de stat achitată de pârâtă la adresarea în instanța de judecată cu acțiune reconvențională în sumă de 29371 lei, iar în total s-a încasat suma de 1008404 lei.

Prin decizia din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Mitru Olesea, fiind menținută hotărârea din 09 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că contractele contestate de către Mitru Olesea au fost semnate de către ea, contrariul nefiind probat. Concludente în acest sens au fost și acțiunile apelantei, Mitru Olesea, cât și a socrului acesteia, Mitru Sava, care pe parcursul anilor 2008 - 2010 au achitat sume considerabile în contul restituirii creditului, eliberarea căruia nu se recunoaște, dar care se confirmă prin înscrisurile probatorii prezentate instanței.

Curtea de Apel Chișinău a apreciat ca fiind necredibile argumentele apelanților vizavi de nulitatea actelor litigioase, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste date nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile, iar apelanții Mitru Olesea și Mitru Vadim formal au drept scop doar crearea unor aparențe pentru instanța de judecată, în vederea eschivării de restituire a datoriei restante.

La 18 februarie 2022, Mitru Olesea și Mitru Vadim, prin intermediul avocatului Procopovici Augustin, au depus un recurs asupra deciziei din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei decizii de respingere integrală a acțiunii reconvenționale și admiterea acțiunii de bază.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

La 14 martie 2022, BC „Victoriabank” SA depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 30 decembrie 2021 (f.d. 49, vol. IV), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurenți. Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Mitru Olesea și Mitru Vadim, prin intermediul avocatului Procopovici Augustin, înregistrat la 18 februarie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Mitru Olesea și Mitru Vadim, prin intermediul avocatului Procopovici Augustin urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Mitru Olesea și Mitru Vadim, prin intermediul avocatului Procopovici Augustin.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mitru Olesea și Mitru Vadim, prin intermediul avocatului Procopovici Augustin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh